

Spis treści

Rozdział I

Zasady i metody oceny ryzyka zawodowego

1. Wprowadzenie	7	Miejsce wykonywania zadań	16
Podstawa prawna	7	Wykaz wykonywanych czynności	16
Zasady przeprowadzenia oceny ryzyka zawodowego	7	Niedogodności	16
2. Definicje	7	Poziom wykształcenia i przygotowania zawodowego oraz wymagane uprawnienia i predyspozycje	16
Bezpieczeństwo i higiena pracy	8	Inne osoby, które mogą być narażone na ryzyko związane z charakteryzowanym stanowiskiem pracy	17
Działanie korygujące	8	C. Dodatkowe informacje	17
Działanie zapobiegawcze	8	D. Zespół do oceny ryzyka zawodowego w firmie	17
Identyfikacja zagrożenia	8	Pracownicy nadzoru – kierownicy i majstrowie	17
Niezdogodność	8	Kwalifikacje powołanych osób	17
Ocena ryzyka zawodowego	8	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego przez podmiot zewnętrzny	18
Ryzyko zawodowe	8	6. Informowanie o ryzyku zawodowym	18
Stanowisko pracy	8	Sposób przekazywania informacji	18
Wymaganie	8	7. Metody oceny ryzyka zawodowego	18
Zagrożenie	8	A. Wybór metody	18
Zagrożenie znaczące	9	Akceptowalny poziom ryzyka zawodowego	20
Zdarzenie potencjalnie wypadkowe	9	B. Metoda PHA (z ang. Preliminary Hazard Analysis) – wstępna analiza zagrożeń	20
3. Cel oceny ryzyka zawodowego	9	Parametry ryzyka	20
4. Obowiązki pracodawcy i rola służby bhp	10	Wzór – metoda PHA	20
A. Obowiązki pracodawcy	10	Szacowanie parametrów ryzyka	20
Kodeks pracy	10	Wartościowanie ryzyka	21
Kiedy przeprowadzać ocenę ryzyka zawodowego	10	C. METODA MATRYCY RYZYKA DLA NIEMIARZALNYCH CZYNNIKÓW ŚRODOWISKA PRACY WG POLSKIEJ NORMY PN-N-18002:2011 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego	21
Okresowa ocena ryzyka zawodowego	11	Parametry ryzyka	21
B. Rola służby bhp	12	Szacowanie parametrów ryzyka	21
Obowiązki osób wykonujących zadania służby bhp	12	Wartościowanie ryzyka	22
5. Przygotowanie oceny ryzyka zawodowego w firmie	12	D. METODA OCENY RYZYKA DLA MIARZALNYCH CZYNNIKÓW ŚRODOWISKA PRACY WG POLSKIEJ NORMY PN-N-18002:2011 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego	23
Polecenie (zarządzenie) pracodawcy o przeprowadzeniu oceny ryzyka zawodowego w firmie	12	Charakterystyka metody	23
Kto powinien oceniać ryzyko zawodowe	13	Czynniki mierzalne	23
A. Wykaz stanowisk pracy i ich analiza	13	Wartościowanie ryzyka	23
Rozszerzenie oceny ryzyka zawodowego na pozostałe stanowiska pracy	13	Zmniejszenie poziomu ryzyka	24
B. Charakterystyka stanowiska pracy	14		
Elementy charakterystyki stanowiska pracy	14		
Wykonywane zadania	16		

Zwiększenie poziomu ryzyka.....24

E. Metoda **Risk Score** (metoda wskaźnika ryzyka)....24

Wzór – metoda **Risk Score**.....24

Ocena parametrów ryzyka.....24

Rozdział II

Identyfikacja zagrożeń i ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy

1. Wprowadzenie29

2. Identyfikacja zagrożeń29

Lista stanowisk pracy31

Źródła informacji o zagrożeniach.....31

Analiza stanowiska pracy32

Lista kontrolna33

Przykłady list kontrolnych33

Sytuacje i czynniki a zagrożenia.....39

Ergonomia i pracownicy40

3. Szacowanie i ocena ryzyka zawodowego40

Parametry oceny ryzyka zawodowego40

Stopień możliwej straty.....41

Wystąpienia zdarzenia niebezpiecznego41

Prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia.....41

Częstość i czas narażenia na zagrożenie42

Możliwość uniknięcia lub ograniczenia strat.....42

Wartościowanie (ocena) ryzyka zawodowego.....43

Przykłady kart oceny ryzyka zawodowego43

Rozdział III

Profilaktyka ryzyka zawodowego

1. Wprowadzenie49

Charakter oceny ryzyka zawodowego.....49

Efekty oceny ryzyka zawodowego.....49

Bardzo małe ryzyko zawodowe49

2. Ocena istniejących środków bezpieczeństwa49

Zminimalizowanie ryzyka zawodowego.....50

Działania korygujące i działania zapobiegawcze.....50

3. Rodzaje działań profilaktycznych50

A. Eliminacja zagrożenia50

Możliwość wyeliminowania ryzyka zawodowego50

B. Ograniczanie ryzyka zawodowego.....51

Możliwość obniżenia poziomu ryzyka zawodowego..51

Zmniejszanie zagrożenia – zastępowanie.....51

Środki ochrony zbiorowej51

Organizacja pracy.....52

Środki ochrony indywidualnej52

Pierwsza pomoc52

Przygotowanie pracowników52

C. Wybór sposobu zmniejszenia ryzyka zawodowego.....53

4. Planowanie profilaktyki.....54

Program naprawczy po ocenie ryzyka zawodowego na stanowisku pracy54

5. Skuteczność profilaktyki54

Błędy w ocenie ryzyka zawodowego54

Skutki błędów w ocenie ryzyka zawodowego.....55

Nieskuteczność działań profilaktycznych55

Rozdział IV

Dokumentowanie oceny ryzyka zawodowego

1. Proces oceny ryzyka zawodowego w firmie59

Kto powinien oceniać ryzyko zawodowe59

Wstępna faza oceny ryzyka zawodowego.....59

2. Dokumenty z przeprowadzonej oceny ryzyka zawodowego60

Dokumentacja dla pracodawcy.....60

Dokumentacja dla pracownika.....61

3. Wzory dokumentów z praktycznym komentarzem61

A. Informacja pracodawcy o ryzyku zawodowym związanym z pracą w zakładzie pracy62

B. Informacja o zapoznaniu pracownika z ryzykiem zawodowym.....64

C.Karta oceny ryzyka zawodowego wg Polskiej Normy PN-N-18002:201166

D. Program naprawczy po ocenie ryzyka zawodowego przeprowadzonej w dniach ... r.....68

Rozdział V

Lista kontrolna procedury oceny
ryzyka zawodowego

1. Wprowadzenie73

2. 21 pytań, na które trzeba odpowiedzieć
– lista kontrolna73

Rozdział VI

Problemy praktyczne w 30 pytaniach
i odpowiedziach

1. Pracownik wykonujący ręczne prace
transportowe – identyfikacja i weryfikacja
zagrożeń79

2. Uprawnieni do przeprowadzania oceny ryzyka
zawodowego80

3. Pracownik fizyczny – konserwator oczyszczalni
ścieków – identyfikacja i weryfikacja zagrożeń81

4. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego
pracownika administracyjno-biurowego
zatrudnionego w dziale kadr82

5. Aktualizacja oceny ryzyka zawodowego84

6. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego
na stanowisku pracy pracownika zatrudnionego
przy pracy na wysokości (stanowisku pracy
dekarza)86

7. Instrukcja oceny ryzyka zawodowego na
stanowiskach pracy87

8. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego
pracownika niepełnosprawnego na stanowisku
pracy z komputerem90

9. Ocena ryzyka zawodowego w zakładzie
gastronomicznym93

10. Ocena zagrożeń na stanowisku pracy94

11. Ocena ryzyka zawodowego w firmie
produkującej substancje rakotwórcze96

12. Montażowe stanowisko pracy – identyfikacja
i weryfikacja zagrożeń97

13. Co robić, gdy w firmie nie przeprowadzono
oceny ryzyka zawodowego98

14. Przechowywanie dokumentów oceny ryzyka
zawodowego99

15. Centrum dokumentacyjne – identyfikacja
zagrożeń100

16. Zarządzanie ryzykiem zawodowym
spawaczy101

17. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego
na stanowisku pracy kierowcy samochodu
dostawczego przewożącego sprzęt RTV102

18. Ocena ryzyka zawodowego kobiet
w ciąży i karmiących piersią103

19. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego
na stanowisku pracy pletwonurka103

20. Charakterystyka stanowiska pracy stolarza
obsługującego stołową pilarkę tarczową z posuwem
ręcznym i frezarkę dolnowrzecionową106

21. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego
na stanowisku pracy sprzątaczk biurowej108

22. Zadaniowa ocena ryzyka zawodowego110

23. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego
na stanowisku pracy nauczyciela wychowania
fizycznego111

24. Informowanie pracowników o ryzyku
zawodowym113

25. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego
na stanowisku pracy pielęgniarki w domu
pomocy społecznej dla psychicznie chorych114

26. Częstotliwość oceny ryzyka zawodowego116

27. Ocena zagrożeń na stanowisku pracy
z tomografem komputerowym117

28. Górnik strzałowy w chodniku węglowym
kopalni węgla kamiennego – identyfikacja
i weryfikacja zagrożeń119

29. Ścieżka oceny ryzyka zawodowego
w szkole120

30. Ocena ryzyka zawodowego na stanowisku
pracy projektanta przy projektowaniu
wspomagany komputerem121